

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276

Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276

www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-406/20

R: 07-06; 013-06/20

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH
za period 01.01.-31.12.2019. godine**

Brčko, august 2020. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD	8
3. OPŠTI DIO	8
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE	9
6. NALAZI I PREPORUKE.....	11
6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola	11
6.2. Usklađenost sa zakonskim i drugim propisima	12
6.3. Program rada i realizacija predviđenih zadataka	15
6.4. Prihodi i primici.....	16
6.5. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta	17
6.5.1. <i>Izdaci za plate i naknade zaposlenika</i>	18
6.5.2. <i>Izdaci za putne troškove</i>	18
6.5.3. <i>Izdaci za energiju</i>	18
6.5.4. <i>Izdaci za komunalne usluge</i>	18
6.5.5. <i>Izdaci materijala i sitnog inventara</i>	18
6.5.6. <i>Izdaci za usluge prevoza i goriva</i>	19
6.5.7. <i>Izdaci za tekuće održavanje</i>	19
6.5.8. <i>Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa</i>	19
6.5.9. <i>Izdaci po osnovu ugovorenih usluga</i>	19
6.5.10. <i>Izdaci po osnovu obavljanja posebnih poslova</i>	20
6.5.11. <i>Izdaci za ugovore o djelu</i>	22
7. Budžet kapitalnih potreba.....	22
7.1. Godišnji popis na dan 31.12.2019. godine.....	22
8. Komentar.....	22
9. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI.....	24

DIREKTORU DIREKCIJE ZA FINANSIJE BRČKO DISTRIKTA BiH

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Direkcija) za period **01.01. - 31.12.2019.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Direktor Direkcije je odgovoran za finansijsko poslovanje Direkcije i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju Direkcije, kao i primjerenost i ponašanje revidirane Direkcije nad sredstvima i imovinom koja joj je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH („Sl. glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 18/18 - prečišćen tekst) i primjenjivim okvirom ISSAI revizijskih standarda („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 31/18). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- Direkcija nije u skladu sa svojim nadležnostima regulisanim Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, u koordinaciji sa dogradonačelnikom blagovremeno

pokrenula aktivnosti na donošenju Dokumenta okvirnog budžeta i Nacrta budžeta, i to u rokovima propisanim odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Odluke o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH, kako bi Vlada Brčko distrikta BiH iste proslijedila Skupštini Brčko distrikta BiH u daljnju zakonsku proceduru (detaljnije u tački 6.2. Izvještaja).

- Direkcija je na dan 31.12.2019. godine imala 124 zaposlenika, odnosno 22 upražnjena radna mesta. Direkcija za obavljanje poslova upražnjениh radnih mesta, angažovala zaposlenike zaključivanjem ugovora o obavljanju posebnih poslova, za iste je ukupno isplaćeno 324.857,66 KM (za poslove koji se pojavljuju u okviru redovnih aktivnosti), bez postojanja osnova u Zakonu o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH (detaljnije u tački 6.5.10. Izvještaja).
- Evidentiranje poreskih prijava ne vrši se po prijemu poreske prijave, te iznosi poreskih obaveza u evidencijama Poreske uprave nisu ažurni, što nije u skladu sa odredbama člana 39 stav (2) pod 1 Zakona o Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH (detaljnije u tački 6.4. Izvještaja).
- Knjigovodstvene evidencije poreskih potraživanja iz glavne knjige nisu usklađene sa analitičkim evidencijama poreskih potraživanja iz pomoćnih knjiga odnosno analitičkih poreskih evidencija, što nije u skladu sa odredbama člana 9 Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH (detaljnije u tački 6.4. Izvještaja).
- Izvještaj o izvršenju budžeta za revidirani period, kao i izvještaji za prethodne godine, ne sadrže pregled izvršenja po analitičkoj klasifikaciji izdataka kao što je navedeno u odobrenom budžetu, te se ne može vidjeti razlika između odobrenog budžeta i njegovog ostvarenja po analitici, kako je propisano odredbama člana 48 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH (detaljnije u tački 6.2. Izvještaja).
- Elaborat o popisu nije potpun, jer u isti nisu uključena sva potraživanja za poreske obaveze iz analitičkih poreskih evidencija Porezne uprave što nije u skladu sa odredbama člana 61 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH (detaljnije u tački 7.1. Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim mogućih efekata napomena datih u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje Direkcije u toku **2019. godine**, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora

Amra Ilić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

---

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

---

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Direkcije u 2019. godini, konstatovali smo postojanje određenih nedostataka, propusta i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dajemo slijedeće preporuke:

- *Potrebno je da Direkcija intenzivira aktivnosti na otklanjanju i prevazilaženju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima.*
- *Potrebno je u cilju efikasnijeg poslovanja uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Direkcije.*
- *Potrebno je izvršiti izmjene Pravilnika o registraciji i dodjeljivanju identifikacionih brojeva poslovnih subjekata u skladu sa Aкционим planom za realizaciju Projekta o uspostavljanju poslovanja na jednom mjestu (one-stop shop) u dijelu aktivnosti prioritetnih za sprovođenje.*
- *Potrebno je provoditi obaveze utvrđene zaključcima Skupštine Brčko distrikta BiH u skladu sa pravima i ovlaštenjima Skupštine Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je inicirati izmjene Zakona o šumama Brčko distrikta BiH u dijelu obveznika uplate naknade za opštekorisnu funkciju šuma u cilju jednakog postupanja.*
- *Potrebno je vršiti adekvatnu projekciju prihoda i rashoda u DOB-u te na osnovu projektovanih vrijednosti izraditi budžet za fiskalnu godinu u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu izrade budžeta.*
- *Potrebno je, da Direkcija donese i dostavi Vladi Brčko distrikta BiH Dokument okvirnog budžeta i Nacrt budžeta u rokovima propisanim odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je izraditi strategiju za javnu internu finansijsku kontrolu u skladu sa Srednjoročnim programom prioriteta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija za period 2015.-2020. godina.*
- *Potrebno je čuvanje knjigovodstvenih isprava organizovati po budžetskim korisnicima čime bi se obezbijedili uslovi koji bi stvorili podlogu za nadzor i efikasniju reviziju finansijskog poslovanja, internu analizu poslovanja budžetskih korisnika i kako bi se stvorili uslovi za čuvanje knjigovodstvenih isprava kod budžetskih korisnika, kako je to propisano odredbama Pravilnika o uspostavljanju i vođenju Glavne knjige Trezora.*
- *Potrebno je izraditi strategiju za unapređenje Poreske uprave u skladu sa Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017.-2020. godine.*

- *Potrebno je da Direkcija, u okviru svoje nadležnosti, doneše propis s ciljem provođenja Zakona o zaštiti ličnih podataka.*
- *Potrebno je Programom rada definisati rokove za realizaciju postavljenih ciljeva, te blagovremeno preduzimati potrebne mjere i aktivnosti kojima će se obezbijediti dosljedno i pravovremeno izvršavanje svih programske zadataka, kao i zakonskih obaveza iz nadležnosti Direkcije.*
- *Potrebno je, u saradnji sa organima javne uprave Brčko distrikta BiH, donijeti strateške planove na osnovu kojih bi Direkcija donosila godišnji program rada.*
- *Potrebno je vršiti utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreskih obaveza po prijemu poreskih prijava u evidencije Poreske uprave u skladu sa odredbama Zakona o Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je analitičke poreske evidencije urediti u skladu sa principima Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu pouzdanosti i pravovremenosti.*
- *Potrebno je sintetičke knjigovodstvene evidencije u glavnoj knjizi iskazivati na osnovu analitičke poreske evidencije u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je obezbijediti blagovremeno i sveobuhvatno nastavljanje postupaka prinudne naplate u skladu sa odredbama Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreskih obaveza u cilju naplate ukupno utvrđenog duga.*
- *Potrebno je inicirati izmjene propisa o prekršajima u cilju iznalaženja ekonomičnijih i efikasnijih metoda naplate novčanih kazni i sudskih taksi.*
- *Potrebno je sadržaj izvještaja o izvršenju budžeta sačiniti u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u cilju omogućavanja kontrole utroška dodijeljenih sredstava, te analizu postignutih rezultata i preuzimanje adekvatnih mjera.*
- *Potrebno je, da Direkcija izvrši popunu upražnjenih radnih mesta u cilju stvaranja uslova efikasnijeg obavljanja poslova iz nadležnosti Direkcije regulisane Zakonom o javnoj upravi Brčko distrikta BiH, a u skladu sa Organizacionim planom Direkcije.*
- *Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.*
- *Potrebno je, prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštivati odredbe Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažovanja lica na poslove za koje ne postoji predviđena radna mjesta.*
- *Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja i obezbijediti njeno izvršenje.*

- *Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora o posebnim poslovima propisati obavezu obavljanja Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima u skladu sa odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je angažovanje lica radi obavljanja posebnih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu perioda angažovanja lica.*
- *Potrebno je na dosljedan način primjenjivati odredbe zaključenih govora o obavljanju posebnih poslova, u dijelu podnošenja mjesecnih izvještaja o obavljenim poslovima.*
- *Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu priznavanja rashoda prilikom utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak.*
- *Potrebno je ispitati opravdanost, angažovanja lica po osnovu ugovora o djelu, za obavljanje poslova sistematizovanih Organizacionim planom Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.*
- *Potrebno je popisom obuhvatiti cijelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH u dijelu popisa cijelokupne imovine.*

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na osnovu godišnjeg plana revizija.

3. OPŠTI DIO

Direkcija je uspostavljena kao organ javne uprave Brčko distrikta BiH.

Direkciju čine:

- Kancelarija direktora Direkcije,
- Trezor,
- Poreska uprava i
- Stručna služba Direkcije.

Nadležnosti Direkcije su:

- prikupljanje i raspodjela javnih prihoda Brčko distrikta BiH;
- sproveđenje politike u oblasti finansija Brčko distrikta BiH;
- donošenje provedbenih propisa iz oblasti finansija i njihovo objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH;
- sproveđenje zakona i drugih propisa;
- davanje mišljenja o primjeni propisa iz oblasti finansija;
- podnošenje izvještaja Skupštini Brčko distrikta BiH o raspoloživosti prihoda za godišnji budžet;
- učestvovanje u pripremi prijedloga godišnjeg budžeta u koordinaciji sa zamjenikom gradonačelnika Brčko distrikta BiH;
- dostavljanje izvještaja o izvršenju budžeta u skladu sa zakonom, a za potrebe gradonačelnika Brčko distrikta BiH;
- potvrđivanje raspoloživosti sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Brčko distrikta BiH na svim računima Brčko distrikta BiH;
- obavljanje drugih nadležnosti u skladu sa Statutom i zakonom.

Na dan 31.12.2019. godine, Direkcija je imala 124 zaposlenika, a prema Organizacionom planu predviđeno je 146 zaposlenika.

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje u **2019.** godini, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjene sistema internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Direkcije je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje, obavljeno u skladu sa zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja direktora Direkcije nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije finansijskog poslovanja za 2019. godinu.

Obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za 2018. godinu.

Direkciji je 12.07.2019. godine dostavljen Izvještaj o reviziji finansijskog poslovanja za 2018. godinu, broj: 01-02-03-13-307/19. U skladu sa članom 17 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, Direkcija je u roku od 30 dana od dana prijema revizorskog izvještaja, dostavila Uredu za reviziju program mjera otklanjanja uočenih nedostataka 07.08.2019. godine.

Uvidom u planirane aktivnosti i Izvještaj o radu Direkcije za 2019. godinu, te osvrtom na realizaciju preporuka datih prethodne godine utvrdili smo sljedeće:

- **Realizovane preporuke**

- vršen je obračun i uplatu pripadajućeg poreza na dohodak u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja oporezivih prihoda, uz mišljenje sudske vještak,
- uspostavljen je u elektronskom obliku i objavljen Registar finansijskih izvještaja u skladu sa odredbama Pravilnika kojim se propisuju uslovi i način za ovlašćeno pristupanje i korišćenje izvještaja i dokumenata iz Registra za finansijsko izvještavanje,
- blagovremeno dostavljanje Programa mjera za otklanjanje nedostataka iz Izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja, u skladu sa odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH,
- knjiženja plaćanja računa su vršena u skladu sa odredbama Uputstva o kretanju i evidentiranju dokumentacije - knjigovodstvenih isprava u Direkciji za finasije Brčko distrikta BiH - Trezoru Brčko distrikta BiH,
- formiran je organizacioni dio koji će biti nadležan za obavljanje poslova neophodnih za primjenu Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH,
- izvršene su izmjene i dopune zakonske regulative u dijelu propisanih rokova vezanih za poreska rješenja za porez na nekretnine i
- blagovremeno dostavljanje izvještaja o radu i programa rada Direkcije u skladu sa odredbama Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH.

- **Djelimično realizovane preporuke**

- prilikom sticanja imovine putem sudske rješenja i vansudske poravnjane eksproprijacije zemljišta, izdaci za eksproprijaciju djelimično su planirani i priznавани u skladu sa njihovom suštinom, te evidentirani u finansijskim izvještajima u skladu sa odredbama MRS-JS 1- Prezentacija finansijskih izvještaja, na teret pripadajućih kapitalnih projekata,
- donesen je, ali nije objavljen Vodič kojim se svakom licu omogućava pristup informacijama pod kontrolom javnog organa, u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u BiH,
- uspostava centralne jedinice za usklađivanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole i sistema unutrašnje revizije u skladu sa odredbama Sporazuma o

stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država i BiH u dijelu saradnje u oblasti revizije i finansijske kontrole,

- blagovremeno i kontinuirano preduzimanje aktivnosti na realizaciji programskih zadataka koji su predviđeni Planom i programom rada i
- uređivanje sistema internih kontrola u cilju efikasnijeg poslovanja.

- **Nerealizovane preporuke**

- pridržavanja gornjih granica rashoda definisanih DOB-om prilikom izrade budžeta u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH,
- utvrđivanje realne potrebe za zakonit i transparentan angažman fizičkih lica po osnovu ugovora o posebnim poslovima, te obezbjeđivanja adekvatnog načina utvrđivanja visine naknade za obavljanje poslova, na osnovu uspostavljenih normativnih i organizacionih prepostavki,
- popunjavanje upražnjenih radnih mjesta u skladu sa Zakonom o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, kako bi se obezbijedila zakonitost rada, u dijelu načina zapošljavanja i izvršavanja svih ostalih obaveza prema zaposlenicima po osnovu njihovog rada,
- isknjižavanje evidentiranih potraživanja, po osnovu pogrešno uplaćenih akciza prilikom uvoza nafte i naftnih derivata, iz poslovnih knjiga Poreske uprave, u cilju fer prezentacije ukupnih potraživanja od poreskih obveznika,
- uvođenja trezorskog sistema poslovanja u zdravstvenom sektoru i
- dostavljanje Vladi Brčko distrikta BiH Dokumenta okvirnog budžeta u roku koji je propisan Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

- **Nerealizovane preporuke u prethodne tri godine**

- dostavljanje Vladi Brčko distrikta BiH Nacrta Prijedloga budžeta u roku koji je propisan Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH,
- dosljedna primjena Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak,
- usklađivanja Organizacionog plana sa Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH u dijelu organizacije Direkcije i
- obračun zatezne kamate ne vrši se za cijelokupan period za koji se računa zatezna kamata, što nije u skladu sa odredbama Zakona o visini stope zatezne kamate u pogledu ukupnog perioda na koji se odnosi.

Potrebno je da Direkcija intenzivira aktivnosti na otklanjanju i prevazilaženju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje najviše dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Organizacionim planom Direkcije (u dalnjem tekstu: Organizacioni plan) je utvrđena unutrašnja organizacija Direkcije, koja obuhvata organizacione jedinice, njihov djelokrug rada, sistematizaciju radnih mesta, rukovođenje Direkcijom i organizacionim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegiji, saradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost.

Način rada i poslovi koji su u nadležnosti Direkcije uređeni su Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, Zakonom o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacionim planom.

Službe interne kontrole su uspostavljene na osnovu Organizacionog plana, a način rada Službi internih kontrola regulisan je Pravilnikom o internim kontrolama u Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o internim kontrolama u Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Nakon provedene revizije finansijskog poslovanja Direkcije za 2019. godinu, utvrđeno je da sistem interne kontrole nije na zadovoljavajućem nivou, u dijelu dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih akata, a što se ogleda u sljedećem:

- nije izvršena izmjena Pravilnika o registraciji i dodjeljivanju identifikacionih brojeva poslovnih subjekata u skladu sa Akcionim planom za realizaciju Projekta o uspostavljanju poslovanja na jednom mjestu (one-stop shop) u dijelu aktivnosti prioritetnih za sprovođenje,
- po zaključku Skupštine Brčko distrikta BiH nije izmijenjena Odluka o dinamici fiskalizacije u Brčko distriktu BiH,
- nisu inicirane aktivnosti na izmjeni Zakona o šumama Brčko distrikta BiH u dijelu obveznika uplate naknade za opštekorisnu funkciju šuma u cilju jednakog postupanja prema pravnim licima i podružnicama sa sjedištem u Brčko distriktu BiH,
- ne vrši se adekvatna projekcija prihoda i rashoda u DOB-u te na osnovu projektovanih vrijednosti ne izrađuje se budžet za fiskalnu godinu u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu izrade budžeta,
- nije izrađena strategija za javnu internu finansijsku kontrolu u skladu sa Srednjoročnim programom prioriteta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija za period 2015.-2020. godina,
- nerazvrstavanjem knjigovodstvenih isprava budžetskih korisnika u Trezoru, nisu stvoreni uslovi za nadzor i efikasniju reviziju finansijskog poslovanja i internu analizu poslovanja budžetskih korisnika, kako je predviđeno odredbama člana 9 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju Glavne knjige Trezora,
- nije izrađena strategija za unapređenje rada Poreske uprave u skladu sa Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017.-2020. godine,

- informacije o realizaciji ciljeva postavljenih Programom rada nisu kompletne, tako da ciljevi nisu elaborirani u cijelosti, takođe nisu definisani ni rokovi za realizaciju postavljenih ciljeva,
- evidentiranje poreskih prijava ne vrši se po prijemu poreske prijave, te iznosi poreskih obaveza u evidencijama Poreske uprave nisu ažurni, što nije u skladu sa odredbama člana 39 stav (2) pod 1 Zakona o Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH,
- knjigovodstvene evidencije poreskih potraživanja iz glavne knjige nisu usklađene sa analitičkim evidencijama poreskih potraživanja iz pomoćnih knjiga odnosno analitičkih poreskih evidencijskih, što nije u skladu sa odredbama člana 9 Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH,
- izvještaj o izvršenju budžeta za revidirani period, kao i izvještaji za prethodne godine, ne sadrže pregled izvršenja po analitičkoj klasifikaciji izdataka kao što je navedeno u odobrenom budžetu, te se ne može vidjeti razlika između odobrenog budžeta i njegovog ostvarenja po analitici, kako je propisano odredbama člana 48 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH,
- nije izvršena popuna upražnjenih radnih mjesta u cilju stvaranja uslova efikasnijeg obavljanja poslova iz nadležnosti Direkcije, koje su regulisane Zakonom o javnoj upravi Brčko distrikta BiH, a u skladu sa Organizacionim planom Direkcije,
- nisu popunjena upražnjena radna mjesta u cilju stvaranja uslova efikasnijeg obavljanja poslova iz nadležnosti Direkcije, regulisane Zakonom o javnoj upravi Brčko distrikta BiH, a u skladu sa Organizacionim planom Direkcije,
- nisu donijete pisane procedure i kriteriji koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, kao i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti i
- Elaborat o popisu nije potpun, jer u isti nisu uključena potraživanja za poreske obaveze iz analitičkih poreskih evidencijskih Porezne uprave što nije u skladu sa odredbama člana 61 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je u cilju efikasnijeg poslovanja uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju ciljeva Direkcije.

6.2. Usklađenost sa zakonskim i drugim propisima

Vlada Brčko distrikta BiH je na 42 redovnoj sjednici 18.07.2018. godine donijela Odluku o odobravanju Akcionog plana za realizaciju Projekta o uspostavljanju poslovanja na jednom mjestu (one-stop shop).

Aкционim planom, u dijelu aktivnosti prioritetnih za sprovođenje, Direkcija je delegirana kao nosilac aktivnosti izmjene Pravilnika o registraciji i dodjeljivanju identifikacionih brojeva poslovnih subjekata, a novembar 2019. godine je određen kao rok za izvršenje.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije izvršila izmjene Pravilnika o registraciji i dodjeljivanju identifikacionih brojeva poslovnih subjekata kako je predviđeno Akcionim planom za realizaciju Projekta o uspostavljanju poslovanja na jednom mjestu (one-stop shop).

Potrebno je izvršiti izmjene Pravilnika o registraciji i dodjeljivanju identifikacionih brojeva poslovnih subjekata u skladu sa Akcionim planom za realizaciju Projekta o uspostavljanju poslovanja na jednom mjestu (one-stop shop) u dijelu aktivnosti prioritetnih za sprovođenje.

Odredbama člana 64 Poslovnika o radu Skupštine Brčko distrikta BiH je propisano da Skupština, na osnovu delegiranih prava i ovlaštenja, donosi zaključke kojima utvrđuje

mišljenje o određenim pojavama, zauzima stav ili **utvrđuje obaveze** Vladi i institucijama Brčko distrikta BiH.

Skupština Brčko distrikta BiH je 13.02.2019. godine donijela Zaključak kojim zadužuje Direkciju da pristupi izmjeni Odluke o dinamici fiskalizacije u Brčko distriktu BiH broj 02-04.1-603/17 od 14.01.2019. godine na način da se odloži primjena iste 60 dana od dana donošenja Zaključka.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije pristupila izmjeni Odluke što nije u skladu sa odredbama Zaključka Skupštine Brčko distrikta BiH od 13.02.2019. godine.

Potrebno je provoditi obaveze utvrđene zaključcima Skupštine Brčko distrikta BiH u skladu sa pravima i ovlaštenjima Skupštine Brčko distrikta BiH.

Odredbama člana 30 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama Brčko distrikta BiH je propisano da naknadu za korištenje opštekorisnih funkcija šuma plaćaju sva **pravna lica** koja obavljuju privrednu djelatnost na teritoriji Brčko distrikta BiH u visini od 0,02% od njihovog ukupnog prihoda koji ostvare u Brčko distriktu BiH.

Revizijom smo utvrdili da se naknade za korištenje opštekorisnih funkcija šuma obračunavaju kod **pravnih lica** ali se ne obračunava kod **podružnica** koje obavljuju privrednu djelatnost na teritoriji Brčko distrikta BiH u visini od 0,02% od njihovog ukupnog prihoda koji ostvare u Brčko distriktu BiH. Navedeno dovodi do nejednakog postupanja kod obračuna naknada za korištenje opštekorisnih funkcija šuma za prihode ostvarene u Brčko distriktu BiH u zavisnosti da li se radi o pravnom licu ili podružnici.

Potrebno je inicirati izmjene Zakona o šumama Brčko distrikta BiH u dijelu obveznika uplate naknade za opštekorisnu funkciju šuma u cilju jednakog postupanja.

Odredbama člana 10 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH je propisano da se izrada budžeta za fiskalnu godinu zasniva na dokumentu okvirnog budžeta (DOB) koji sadrži projekcije prihoda i rashoda za sljedeću i naredne dvije fiskalne godine.

Odredbama člana 14 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH je propisano da Direkcija prosljeđuje budžetske instrukcije koje sadrže gornju granicu rashoda za narednu godinu izvedenu iz DOB-a za svakog budžetskog korisnika.

Revizijom smo utvrdili da su planirani prihodi i rashodi u budžetima za 2017. godinu, 2018. godinu i 2019. godinu utvrđeni u iznosima većim od vrijednosti projektovanih rashodima i budžetskih maksimuma definisanih u DOB-ovima za period 2017.-2019. godina, 2018.-2020. godina i 2019.-2021. godine, te da nisu vršene korekcije zahtjeva budžetskih korisnika.

Navedeno nije u skladu sa odredbama člana 10 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i odredbama člana 5 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je vršiti adekvatnu projekciju prihoda i rashoda u DOB-u te na osnovu projektovanih vrijednosti izraditi budžet za fiskalnu godinu u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu izrade budžeta.

Odredbama člana 13 stav 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH je propisano, da je Direkcija dužna dostaviti Vladi Brčko distrikta BiH Dokument okvirnog budžeta (DOB) najkasnije do 15. juna tekuće godine.

Odredbama člana 15 stav 2 navedenog Zakona je propisano, da je krajnji rok do kada Direkcija treba dostaviti Nacrt budžeta Vladi Brčko distrikta BiH 15. septembar tekuće godine.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija, Dokument okvirnog budžeta za period 2020. – 2022. godine, nije dostavila Vladi Brčko distrikta BiH do 15.06.2019. godine, što nije u skladu sa odredbama člana 13 stav 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Takođe smo utvrdili, da Direkcija nije do 15.09.2019. godine, dostavila Vladi Brčko distrikta BiH Nacrt budžeta za 2020. godinu, što nije u skladu sa odredbama člana 15 stav 2 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, da Direkcija doneše i dostavi Vladi Brčko distrikta BiH Dokument okvirnog budžeta i Nacrt budžeta u rokovima propisanim odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Vlada Brčko distrikta BiH je na tematskoj sjednici 23.06.2015. godine donijela Odluku o usvajanju Srednjoročnog programa prioriteta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija za period 2015.-2020. godina. Srednjoročnim programom, u oblasti privredni razvoj i finansije, Direkcija je određena kao nosilac aktivnosti za izradu i sprovođenje strategije za javnu internu finansijsku kontrolu, a 31.12.2018. godine je određen kao vremenski okvir.

Revizijom smo utvrdili da nije izrađena strategija za javnu internu finansijsku kontrolu, što nije u skladu sa Srednjoročnog programa prioriteta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija za period 2015.-2020. godina.

Potrebno je izraditi strategiju za javnu internu finansijsku kontrolu u skladu sa Srednjoročnim programom prioriteta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija za period 2015.-2020. godina.

Osnovna načela Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH definišu da, knjigovodstvene isprave predstavljaju dokaze o evidentiranim transakcijama te predstavljaju podlogu za nadzor i reviziju finansijskog poslovanja budžetskih korisnika.

Odredbama člana 9 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju Glavne knjige Trezora je propisano da se knjigovodstvene isprave koje budžetski korisnici dostavljaju na knjiženje i plaćanje, čuvaju u Trezoru dok se ne stvore uslovi za čuvanje kod budžetskih korisnika.

Revizijom smo utvrdili da se cijelokupne knjigovodstvene isprave budžetskih korisnika evidentiraju i čuvaju u Trezoru, na način da ne postoji razvrstavanje knjigovodstvenih isprava evidentiranih po budžetskim korisnicima.

Navedenim načinom čuvanja i razvrstavanja knjigovodstvenih isprava u Trezoru, ne stvaraju se uslovi koji bi stvorili podlogu za nadzor i efikasniju reviziju finansijskog poslovanja i internu analizu poslovanja budžetskih korisnika i kako bi se stvorili uslovi za čuvanje knjigovodstvenih isprava kod budžetskih korisnika, kako je predviđeno odredbama člana 9 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju Glavne knjige Trezora.

Potrebno je čuvanje knjigovodstvenih isprava organizovati po budžetskim korisnicima čime bi se obezbijedili uslovi koji bi stvorili podlogu za nadzor i efikasniju reviziju finansijskog poslovanja, internu analizu poslovanja budžetskih korisnika i kako bi se

stvorili uslovi za čuvanje knjigovodstvenih isprava kod budžetskih korisnika, kako je to propisano odredbama Pravilnika o uspostavljanju i vođenju Glavne knjige Trezora.

Vlada Brčko distrikta BiH je na 14. redovnoj sjednici 05.06.2017. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije reforme upravljanja javnim finansijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017.-2020. godine. Strategijom, u oblasti mobilisanje prihoda, Direkcija je određena kao odgovorna institucija za izradu strategije za unapređenje Poreske uprave, a 30.06.2017. godine je određen kao vremenski okvir.

Revizijom smo utvrdili da nije izrađena strategija za unapređenje Poreske uprave, što nije u skladu sa Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017.-2020. godine.

Potrebno je izraditi strategiju za unapređenje Poreske uprave u skladu sa Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017.-2020. godine.

Odredbama člana 11 Zakona o zaštiti ličnih podataka je određeno da je javni organ kao pravno lice koje samostalno obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili propisa, dužan donijeti propis s ciljem provođenja Zakona o zaštiti ličnih podataka, u okviru svojih nadležnosti.

Revizijom smo ustanovili da Direkcija, u okviru svoje nadležnosti, nije donijela propis, s ciljem provođenja Zakona o zaštiti ličnih podataka, što nije u skladu sa odredbama člana 11 Zakona o zaštiti ličnih podataka.

Potrebno je da Direkcija, u okviru svoje nadležnosti, doneše propis s ciljem provođenja Zakona o zaštiti ličnih podataka.

6.3. Program rada i realizacija predviđenih zadataka

Odredbama člana 16 Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH je propisano da Direkcija na kraju svake kalendarske godine podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH godišnji izvještaj o radu i program rada za narednu godinu.

Direkcija je donijela Program rada Direkcije za 2019. godinu 31.12.2018. godine, te je Skupština Brčko distrikta BiH 30.01.2019. godine donijela Odluku o usvajanju Programa.

Revizijom smo utvrdili da je značajan dio ciljeva definisan kao učešće u planiranim zajedničkim projektima, priprema ili nastavak započetih aktivnosti, tako da se ne može pouzdano utvrditi stepen njihovog izvršenja. Informacije o realizaciji ciljeva postavljenih Programom rada nisu kompletne, tako da ciljevi nisu elaborirani u cijelosti, takođe nisu definisani ni rokovi za realizaciju postavljenih ciljeva.

Takođe u postupku revizije smo utvrdili da nisu doneseni strateški planovi koji bi predstavljali osnovu za izradu godišnjeg programa rada Direkcije.

Potrebno je Programom rada definisati rokove za realizaciju postavljenih ciljeva, te blagovremeno preduzimati potrebne mјere i aktivnosti kojima će se obezbijediti dosljedno i pravovremeno izvršavanje svih programskih zadataka, kao i zakonskih obaveza iz nadležnosti Direkcije.

Potrebno je, u saradnji sa organima javne uprave Brčko distrikta BiH, donijeti strateške planove na osnovu kojih bi Direkcija donosila godišnji program rada.

6.4. Prihodi i primici

Ukupno naplaćeni prihodi od poreznih obveznika, iz nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH (tabela 2 u prilogu Izvještaja), prema pomoćnim evidencijama u 2019. godini iznosili su 30.837.638,37 KM i veći su za 1.557.638,37 ili 5,32 % u odnosu na planirane prihode.

Članom 39 Zakona o Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH propisano je, da se utvrđivanje i evidentiranje poreske obaveze poreskog obveznika vrši **po prijemu** poreske prijave ili izmjenjene poreske prijave obveznika u kojoj je obračunao obavezu.

Revizijom smo utvrdili da se utvrđivanje i evidentiranje poreske obaveze poreskog obveznika ne vrši **po prijemu** poreske prijave, te iznosi poreskih obaveza u evidencijama Poreske uprave nisu ažurni, što nije u skladu sa odredbama člana 39 Zakona o Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH.

Potrebno je vršiti utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreskih obaveza po prijemu poreskih prijava u evidencije Poreske uprave u skladu sa odredbama Zakona o Poreskoj upravi Brčko distrikta BiH.

Odredbama člana 11 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da se sistem računovodstva budžetskog korisnika uređuje na računovodstvenim principima pouzdanosti i pravovremenosti.

Pravilnikom o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH, članom 9, pomoćne knjige su definisane kao analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. Potraživanja po osnovu poreskih obaveza, sintetički knjižena u glavnoj knjizi, se iskazuju na osnovu pomoćnih knjiga tj. analitičkih poreskih evidencija.

Rokovi za podnošenje godišnjih poreskih prijava tekuće godine za prethodnu godinu su kraj februara za samostalne preduzetnike, propisani članom 38 Zakona o porezu na dohodak, te kraj marta za pravna lica, propisani članom 22 Zakona o porezu na dobit.

Odredbama člana 6 Uputstva o radu Poreske uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH je propisan rok za unos podataka iz godišnjih poreskih prijava u analitičke poreske evidencije. Propisani rok za unos podataka je kraj juna za samostalne preduzetnike i kraj jula za pravna lica odnosno četiri mjeseca od prijema godišnjih poreskih prijava.

Revizijom smo utvrdili da knjigovodstvene evidencije poreskih potraživanja iz glavne knjige nisu usklađene sa analitičkim evidencijama poreskih potraživanja iz pomoćnih knjiga odnosno analitičkih poreskih evidencija što nije u skladu sa odredbama člana 9 Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je analitičke poreske evidencije urediti u skladu sa principima Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu pouzdanosti i pravovremenosti.

Potrebno je sintetičke knjigovodstvene evidencije u glavnoj knjizi iskazivati na osnovu analitičke poreske evidencije u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Odredbama člana 45 Zakona o poreskoj upravi Brčko distrikta BiH i odredbama Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreskih obaveza, je propisano da se nakon isteka roka za plaćanje duga (obaveza) po rješenju o pokretanju postupka prinudne naplate, nastavlja sa preduzimanjem propisanih mjera prinudne naplate u cilju naplate ukupno utvrđenog duga.

Tokom 2019. godini pokrenuto je 1.256 postupka prinudne naplate za redovne poreze, naknade i komunalne takse u iznosu od 5.764.786,52 KM, od čega je naplaćeno 2.236.886,74 KM ili 38,80%.

Pokretanje postupaka prinudne naplate novčanih kazni i sudske taksi izvršeno je tokom 2019. godine u 989 slučajeva u iznosu od 391.144,20 KM, a naplaćeno je 154.587,39 KM ili 39,52%.

Najveći dio pokrenutih postupaka prinudne naplate novčanih kazni i sudske taksi se odnosi na predmete čija je naplata zbog relativno male vrijednosti otežana samim troškovima postupka koji značajno premašuju iznos potraživanja od kazne.

Prepreku efikasnijoj naplati pokrenutih postupaka predstavlja činjenica da nije uspostavljen sistem elektronske razmjene podataka između poreske uprave i drugih institucija koji bi omogućio direktni uvid u sva primanja i imovinu dužnika nad kojom bi se mogao izvršiti postupak pljenidbe.

Relativno nizak procenat kod postupaka prinudne naplate redovnih poreza, novčanih kazni i sudske taksi kao i broj aktivnih postupaka ukazuje da Direkcija nije obezbijedila neophodne pretpostavke za nastavljanje sa preduzimanjem propisanih mjera prinudne naplate u cilju naplate ukupno utvrđenog duga, što nije u skladu sa odredbama člana 45 Zakona o poreskoj upravi Brčko distrikta BiH i odredbama Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreskih obaveza. Kao posljedica navedenog je da su značajna sredstva po ovom osnovu ostala nenaplaćena u 2019. godini i da će zbog zastare, naročito kazni i sudske taksi male vrijednosti, postati zakonski nenaplativa.

Potrebno je obezbijediti blagovremeno i sveobuhvatno nastavljanje postupaka prinudne naplate u skladu sa odredbama Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreskih obaveza u cilju naplate ukupno utvrđenog duga.

Potrebno je inicirati izmjene propisa o prekršajima u cilju iznalaženja ekonomičnijih i efikasnijih metoda naplate novčanih kazni i sudske taksi.

6.5. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta

Tekući budžet Direkcije za 2019. godinu planiran je u iznosu od **8.750.175,91 KM**, a realizovan **8.089.870,75 KM**, odnosno **92,45%** odobrenih sredstava, (što je prikazano u Tabeli broj 1 koja se nalazi u prilogu Izvještaja).

Odredbama člana 48 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH je propisano da izvještaj o izvršenju budžeta sadrži ostvarene prihode i primanja, rashode i izdatke u toku godine koji su prikazani, tako da se može jasno vidjeti razlika između odobrenog budžeta i njegovog ostvarenja. Budžetom Brčko distrikta BiH za revidiranu godinu, kao i za prethodne godine, u Posebnom dijelu budžeta naveden je Pregled budžetskih korisnika sa analitičkom klasifikacijom izdataka.

Revizijom smo utvrdili, da izvještaj o izvršenju budžeta za revidirani period, kao i izvještaji za prethodne godine, ne sadrže pregled izvršenja po analitičkoj klasifikaciji izdataka kao što je navedeno u odobrenom budžetu, te se ne može vidjeti razlika između odobrenog budžeta i njegovog ostvarenja po analitici, kako je propisano odredbama člana 48 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, što onemogućava kontrolu utroška sredstava kao i analizu ostvarenih

rezultata, te eventualno preduzimanje adekvatnih mjera u cilju ostvarivanja planiranih rezultata.

Potrebno je sadržaj izvještaja o izvršenju budžeta sačiniti u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u cilju omogućavanja kontrole utroška dodijeljenih sredstava, te analizu postignutih rezultata i preduzimanje adekvatnih mjera.

6.5.1. Izdaci za plate i naknade zaposlenika

Izdaci za bruto plate u 2019. godini planirani su u iznosu od **3.599.799,22 KM**, a izvršeni **3.520.537,91 KM** ili 97,80% od plana.

Organizacionim planom Direkcije od 20.06.2018. godine, i izmjenama i dopunama istog od 25.03.2019. godine, 09.07.2019. godine i 17.12.2019. godine predviđeno je 146 zaposlenika.

Revizijom smo utvrdili da je Direkcija na dan 31.12.2019. godine imala 124 zaposlenika, odnosno 22 upražnjena radna mjesta te je za obavljanje poslova iz svojih nadležnosti i usvojenog programa rada angažovala značajan broj lica po osnovu ugovora o posebnim poslovima i ugovorima o djelu.

Potrebno je, da Direkcija izvrši popunu upražnjenih radnih mjesta u cilju stvaranja uslova efikasnijeg obavljanja poslova iz nadležnosti Direkcije, regulisane Zakonom o javnoj upravi Brčko distrikta BiH, a u skladu sa Organizacionim planom Direkcije.

6.5.2. Izdaci za putne troškove

Izdaci za službena putovanja u 2019. godini planirani su u iznosu od 30.384,00 KM a izvršeni su u iznosu od 28.161,52 KM ili 92,69% od plana.

6.5.3. Izdaci za energiju

Izdaci za energiju izvršeni su u iznosu od 75.163,06 KM, što predstavlja 98,04% plana. Od navedenog iznosa na izdatke za električnu energiju odnosi se 32.095,36 KM, a na izdatke za lož ulje 43.067,70 KM.

6.5.4. Izdaci za komunalne usluge

Izdaci za komunalne usluge izvršeni su u iznosu od 173.381,52 KM ili 99,99% od plana. U okviru komunalnih usluga na poštanske usluge se odnosi 88.697,59 KM, usluge čišćenja 40.336,80 KM, telefonske usluge 27.039,65 KM, izdaci za mobilni telefon 8.141,89 KM, odvoz smeća 5.308,49 KM, usluge za potrošnju vode i odvod otpadnih voda 3.767,30 KM i TV pretplata 90,00 KM.

6.5.5. Izdaci materijala i sitnog inventara

Izdaci materijala i sitnog inventara u 2019. godini izvršeni su u iznosu od 85.883,94 KM ili 97,73% od plana.

Od izvršenog iznosa na kancelarijski materijal se odnosi 35.472,41 KM, kompjuterski materijal 25.577,79 KM, sitan inventar 12.888,58 KM, materijal za čišćenje 8.085,86 KM, izdatke za obrasce i papir se odnosi 3.791,30 KM i na ostali materijal 68,00 KM.

6.5.6. Izdaci za usluge prevoza i goriva

Izdaci za usluge prevoza i goriva u 2019. godini realizovani su iznosu od 14.742,85 KM ili 98,17% od plana.

Navedeni izdaci se odnose na troškove dizel goriva u iznosu od 8.328,17 KM, troškove benzina u iznosu od 5.664,48 KM i troškove registracije motornih vozila u iznosu od 750,20 KM.

6.5.7. Izdaci za tekuće održavanje

Izdaci za tekuće održavanje u 2019. godini realizovani su iznosu od 31.043,59 KM ili 81,20% od plana.

Strukturu pomenutih usluga čine: usluge opravke i održavanja opreme u iznosu od 12.836,52 KM, usluge opravke i održavanja vozila u iznosu od 9.849,47 KM, usluge opravke i održavanja zgrada u iznosu od 7.655,60 KM i ostale usluge 702,00 KM.

6.5.8. Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa

Izdaci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa u 2019. godini su realizovani u iznosu od 24.555,13 ili 85,88% od planiranog iznosa.

6.5.9. Izdaci po osnovu ugovorenih usluga

Izdaci po osnovu ugovorenih usluga ostvareni su u iznosu od 3.686.956,03 ili 87,22% od planiranog iznosa.

Strukturu pomenutih usluga čine:

- troškovi spora (po sudskim rješenjima)	2.177.308,18 KM
- zatezne kamate	433.207,33 KM
- usluge po ugovorima o djelu (posebni poslovi)	352.235,24 KM
- sudska rješenja i vansudska poravnjanja	180.214,48 KM
- otplata glavnice po kreditima	157.729,19 KM
- Fond za razvoj i zapošljavanje RS	124.538,75 KM
- kompjuterske usluge	111.454,84 KM
- vansudsko poravnjanje	43.936,65 KM
- izdaci za rad komisija	31.057,20 KM
- usluge vještačenja - spoljni saradnici	14.299,46 KM
- omladinske zadruge i ugovori o djelu	13.418,58 KM
- usluge medija	13.259,40 KM
- usluge reprezentacije i pokloni	9.834,24 KM
- usluge stručnog obrazovanja	8.695,49 KM
- izdaci za oglase	8.054,55 KM
- usluge štampanja i oglasi	6.566,89 KM
- ostale nespomenute usluge	1.145,56 KM

6.5.10. Izdaci po osnovu obavljanja posebnih poslova

Izdaci za usluge po ugovorima o obavljanju posebnih poslova u 2019. godine ostvareni su u iznosu od **324.857,66 KM** i odnose se na 30 angažovanih lica, a zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na osnovu Odluke Vlade Brčko distrikta BiH o davanju saglasnosti, (broj: 05-003968/18 od 26.12.2018. godine).

Članom 46 a) stav 4 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Zakon o državnoj službi) regulisano je, da se naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisuju Pravilnikom o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Pravilnik o radu).

Odredbama člana 13 stav 4 Pravilnika o radu regulisano je, da način angažovanja i visinu naknade za obavljanje posebnih poslova utvrđuje rukovodilac organa javne uprave u skladu sa vrstom i obimom poslova.

U postupku revizije utvrdili smo, da ne postoje pisane procedure i kriteriji koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih.

Potrebno je donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Odredbama člana 46 a) stav 2 Zakona o državnoj službi regulisano je, da su posebni poslovi, poslovi koji se obavljaju radi ispunjenja obaveza iz nadležnosti organa javne uprave za koje nisu predviđena radna mjesta. Takođe odredbama člana 13 stav 1 Pravilnika o radu regulisano je, da se u izuzetnim slučajevima, rad u organima javne uprave može obavljati angažovanjem lica radi obavljanja posebnih poslova za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Uvidom u Organizacioni plan Direkcije i stanje popunjenoosti sistematizovanih radnih mesta i obrazloženje prijedloga za angažovanje lica za obavljanje posebnih poslova utvrdili smo, da se ugovori odnose za obavljanje redovnih stručnih poslova iz nadležnosti Direkcije, te da je potreba nastala zbog nepotpunjenosti pozicija predviđenih Organizacionim planom Direkcije. Zaključujemo da angažovanje lica za obavljanje posebnih poslova u Direkciji, nije u skladu sa odredbama člana 46 a) stav 2 Zakona o državnoj službi i člana 13 stav 1 Pravilnika o radu.

Potrebno je, prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštivati odredbe Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažovanja lica na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Zaključenim ugovorima nije definisan obveznik uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja, tako da angažovana lica u toku rada nisu pokrivena zdravstvenim osiguranjem. Zbog mogućeg nastanka povreda na radu i profesionalnih oboljenja u datim okolnostima, mogu se očekivati odštetni zahtjevi koji višestruko premašuju iznose uplaćenih doprinosa nastale primjenom propisane osnovice i stope za obavljanje ovih poslova.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora, u okviru visine naknade, odrediti obveznika uplate doprinosa za osiguranje od povrede na radu i profesionalnog oboljenja i obezbijediti njeno izvršenje.

Odredbama člana 14 Pravilnika o izmjenama Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH je propisano da ugovor o obavljanju posebnih poslova sadrži obavezu naručioca posla da obavijesti Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenom ugovoru.

Zaključeni ugovori o posebnim poslovima u 2019. godini ne sadrže propisanu obavezu naručioca posla da obavijesti Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenom ugovoru. Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije obavještavala Zavod za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima o posebnim poslovima, što nije u skladu sa odredbama člana 14 Pravilnika o izmjenama Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora o posebnim poslovima propisati obavezu obavještavanja Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH o zaključenim ugovorima u skladu sa odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Odredbama člana 46a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH je propisano da angažovanje lica radi obavljanja posebnih poslova može trajati najduže do jedne godine, te da se angažovanje vrši zaključivanjem ugovora o posebnim poslovima.

U postupku revizije utvrdili smo da su zaključivani ugovori o vršenju posebnih poslova duže od jedne godine, što nije u skladu sa odredbama člana 46a Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je angažovanje lica radi obavljanja posebnih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu perioda angažovanja lica.

Odredbama člana 2 zaključenih govora o posebnim poslovima regulisano je, da će izvršilac posla mjesечно podnosići izvještaj o obavljenim poslovima direktoru Direkcije.

Revizijom smo utvrdili, da nisu podnošeni mjesечni izvještaj o obavljenim poslovima direktoru Direkcije kako je regulisano odredbama člana 2 zaključenih ugovora o posebnim poslovima

Potrebno je na dosljedan način primjenjivati odredbe zaključenih govora o obavljanju posebnih poslova, u dijelu podnošenja mjesecnih izvještaja o obavljenim poslovima.

Odredbama člana 16 stava 4 Zakona o porezu na dohodak je propisano da se licima koja ostvaruju dohodak od povremene samostalne djelatnosti priznaju rashodi u visini 20% ostvarenog prihoda odnosno osnovica za obračun poreza na dohodak, se izračunava oduzimanjem priznatih rashoda od ostvarenog prihoda po osnovu posebnih poslova.

Revizijom smo utvrdili da su prilikom obračuna poreza na dohodak, kod 29 angažovanih lica po osnovu ugovora o posebnim poslovima, prznati rashodi u visini 20% ostvarenog prihoda a da za 1 lice nije umanjena osnovica poreza na dohodak za navedene rashode.

Potrebno je dosljedno primijeniti odredbe Zakona o porezu na dohodak u dijelu priznavanja rashoda prilikom utvrđivanja osnovice za obračun poreza na dohodak.

6.5.11. Izdaci za ugovore o djelu

Direkcija je u 2019. godini zaključivala ugovore o djelu sa 4 lica te ostvarilo troškove po navedenom osnovu u iznosu od 27.377,58 KM.

Po zaključenom ugovoru o djelu od 04.09.2019. godine, poslovi se odnose na održavanje sistema glavne i pomoćnih knjiga te nadgledanje glavne knjige u pogledu tačnosti, istinitosti i sveobuhvatnosti prikazanih poslovnih promjena. Po navedenom osnovu realizovani su izdaci u iznosu od 4.251,18 KM.

Uvidom u Organizacioni plan Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH na radno mjestu šef Odsjeka glavne knjige Trezora u opisu poslova navedeni su poslovi održavanja sistema glavne i pomoćnih knjiga te nadgledanje glavne knjige u pogledu tačnosti, istinitosti i sveobuhvatnosti prikazanih poslovnih promjena.

Potrebno je ispitati opravdanost, angažovanja lica po osnovu ugovora o djelu, za obavljanje poslova sistematizovanih Organizacionim planom Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

7. Budžet kapitalnih potreba

Odobrena sredstva za kapitalni budžet u periodu od 2017.-2019. godine iznosila su 320.556,85 KM. Izvršenje budžeta kapitalnih potreba u navedenom periodu iznosi 193.594,48 KM ili 60,39% od odobrenog budžeta (tabela broj 3 u prilogu Izvještaja).

7.1. Godišnji popis na dan 31.12.2019. godine

Članom 61 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH je propisano da su budžetski korisnici na kraju svake godine obavezni izvršiti popis i uskladiti stvarno stanje cijelokupne imovine, obaveza i potraživanja.

Popisna komisija Direkcije, imenovana Odlukom direktora od 17.10.2019. godine, je sačinila Elaborat o izvršenom popisu sredstava, izvora sredstava i inventara Direkcije za finansije za 2019. godinu.

Revizijom smo utvrdili da Elaborat o popisu nije potpun, jer u isti nisu uključena sva potraživanja za poreske obaveze iz analitičkih poreskih evidencija Porezne uprave što nije u skladu sa odredbama člana 61 Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je popisom obuhvatiti cijelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH u dijelu popisa cijelokupne imovine.

8. Komentar

Direkciji je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za period 01.01.-31.12.2019. godine (u daljem tekstu: Nacrt izvještaja o reviziji), broj: 01-02-03-13-326/20, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Direkcija se očitovala dopisom broj: 13-9041-659 od 11.08.2020. godine (pod broj vašeg dopisa: 04.2-int-319/20), te dostavila Primjedbe i komentare na nalaze sadržane u Nacrtu Izvještaja o reviziji.

Vašu primjedbu pod 1.(7), djelimično smo uvažili, te stoga u Izvještaju se ne pozivamo na odredbe člana 5 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH. Brisali smo i preporuku vezanu za navedeni Pravilnik.

U ostavljenom roku od 15 dana Direkcija se očitovala dopisom broj: 04.3-int-669/20, od 11.08.2020. i dopis, bez broja, od 06.08.2020. godine, te dostavila Primjedbe i komentare na nalaze sadržane u Nacrtu Izvještaja o reviziji.

Vašu primjedbu pod 1.(12), u potpunosti smo uvažili.

Naš komentar na ostale vaše primjedbe, a koje nismo uvažili, nalaze se u prilogu ovog konačnog Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskog poslovanja.

Tim za reviziju:

Avdija Bašić, dipl. oec.

Milan Milašinović, dipl. oec.

---

9. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI

Struktura odobrenih i izvršenih tekućih izdataka Direkcije za 2019. godinu prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela broj 1

Ekon. kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani budžet 2019. godine	Rebalans i virmanizacije	Plan budžeta 2019. godine (3+4)	Izvršenje 2019. god.	Nerealizovana sredstva (5-6)	% 6/5*100
1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	3.631.456,12	-31.656,90	3.599.799,22	3.520.537,91	79.261,31	97,80
611100	Bruto plate i naknade	3.515.868,12	-50.051,71	3.465.816,41	3.400.209,22	65.607,19	98,11
611200	Naknade zaposlenim	115.588,00	18.394,81	133.982,81	120.328,69	13.654,12	89,81
612000	Doprinosi na teret poslodavca	145.845,43		117.973,69	113.706,81	4.266,88	96,38
613000	Izdaci za materijal i usluge	4.700.260,00	-23.000,00	4.677.260,00	4.119.887,64	557.372,36	88,08
613100	Putni troškovi	14.849,00	15.535,00	30.384,00	28.161,52	2.222,48	92,69
613200	Izdaci za energiju	58.568,00	18.101,00	76.669,00	75.163,06	1.505,94	98,04
613300	Izdaci za komunalne usluge	210.797,00	-37.404,00	173.393,00	173.381,52	11,48	99,99
613400	Nabavka materijala	82.611,00	5.265,00	87.876,00	85.883,94	1.992,06	97,73
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	10.635,00	4.382,00	15.017,00	14.742,85	274,15	98,17
613700	Izdaci za tekuće održavanje	73.580,00	-35.350,00	38.230,00	31.043,59	7.186,41	81,20
613800	Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	19.684,00	8.910,00	28.594,00	24.555,13	4.038,87	85,88
613900	Ugovorene usluge	4.229.536,00	-2.439,00	4.227.097,00	3.686.956,03	540.140,97	87,22
616000	Kamate i ostale naknade	378.143,00	-23.000,00	355.143,00	335.738,39	19.404,61	94,54
616200	Izdaci za inostrane kamate	72.995,00	-3.425,64	69.569,36	54.547,45	15.021,91	78,41
616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	99.894,00	3.425,64	103.319,64	103.319,64	0,00	100,00
616400	Ostale naknade vezane za pozajmljivanje	205.254,00	-23.000,00	182.254,00	177.871,30	4.382,70	97,60
	Ukupno tekući izdaci	8.855.704,55	-77.656,90	8.750.175,91	8.089.870,75	660.305,16	92,45

Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2019. godini

Tabela broj 2

R. br.	VRSTA PRIHODA		Planirano 2019. god.	Ostvareno 2019. god.	% ostv./pl. 5/4x 100	Više +/manje –ostvareno u odnosu na planirano
1	2	3	4	5	6	7
1	711100	Porez na dohodak	2.000.000,00	1.740.750,64	87,04	-259.249,36
2	711200	Porez na dobit preduzeća	13.000.000,00	12.167.560,23	93,60	-832.439,77
3	713100	Porez na platu	10.600.000,00	11.888.812,88	112,16	1.288.812,88
4	714100	Porez na imovinu	1.600.000,00	1.485.851,72	92,87	-114.148,28
5	715100	Porez na prodaju dobara i usluga		434.585,05		434.585,05
6	715200	Porez na promet od igara na sreću	550.000,00	640.685,93	116,49	90.685,93
7	715300	Naknada za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću	700.000,00	720.400,00	102,91	20.400,00
8	721200	Ostali prihodi od imovine	280.000,00	631.069,58	225,38	351.069,58
9	722100	Administrativne takse		358.675,12		358.675,12
10	722300	Komunalne takse	450.000,00	385.525,15	85,67	-64.474,85
11	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga		97.594,33		97.594,33
12	722700	Neplanirane uplate-prihodi		106.643,10		106.643,10
13	723000	Novčane kazne	100.000,00	178.976,19	178,98	78.976,19
14		Ostali prihodi		508,45		508,45
UKUPNO :			29.280.000,00	30.837.638,37	105,32	1.557.638,37

Budžet kapitalnih potreba 2017.-2019. godina

Tabela broj 3

Godina	Planirani kapitalni budžet	Izvršenje kapitalnog budžeta do 01.01.2019. godine	Izvršenje kapitalnog budžeta u 2019. godini	Izvršeno do 31.12.2019. godine (2-3-4)	Neizvršeno na dan 31.12.2019. godine	% izvršenja na dan 31.12.2019. godine (5/2x100)
1	2	3	4	5	6	7
2017.	210.871,00	111.794,15	76.243,48	188.037,63	22.833,38	89,17
2018.	5.556,85	5.556,85	0,00	5.556,85	0,00	100,00
2019.	104.129,00	0,00	0,00	0,00	104.129,00	0,00
UKUPNO	320.556,85	117.351,00	76.243,48	193.594,48	126.962,38	60,39